

Már teljesítették idei tervüket

A Bajkál—Amur vasút építőinek küldöttsége megyénkben

Enyedi Zoltán felvétele

A szovjet delegáció vezetőinek látogatása a megyei pártbizottságon. Képünkön: balról jobbra: dr. Németh Lajos, Bódi György, Vitalij Bizsovics Arszentjev és Valerij Andrejevics Tyumenyev

A Lenini Komszomol történetének kiemelkedő építkezése, a Bajkál—Amur vasútvonal átszeli majd az egész Kelet-Szibériát és a Távol-Keletet. A vasútvonal megépítése lehetővé teszi egy új, hatalmas ipari körzet megteremtését, hiszen a területéhez tartozó 1 millió négyzetkilométer ásványi kincsekben — kőolajban, kőszénben, rézben, nemes fémekben igen gazdag. Elkészült után a teherforgalom útja a Csendes-óceán kikötőjéhez jelentősen megrövidül, új városok, falvak épülhetnek, új mezőgazdasági körzeteket és mezőgazdasági komplexumokat hozhatnak létre. A tervek szerint 2 ezer 994 mesterséges építmény, 142 híd, 200 vasúti állomás és kitérő, valamint 3 ezer 200 kilométer út készül majd el az össz-szövetségi Komszomol kiemelt építkezése évei alatt. A legmodernebb gépek könnyítik meg az építkezésben részt vevő közel 40 ezer komszomolista munkáját, hiszen az évek során mintegy 220 millió köbméter földet kell megmozgatniuk.

Október 28-án érkezett hazánkba a BAM 300 kiváló fiatal építőjének barátságvonata, s mint ahogy arról már beszámoltunk, egy 30 fős csoportjuk Szegedre is ellátogatott.

Tegnap, a délelőtti órákban Szegedre érkezett a barátságvonat politikai vezetője is; Vitalij Bizsovics Arszentjev, a Komszomol Központi Pénzügyi Ellenőrző Bizottságának elnöke, a KB titkárságának tagja, valamint Valerij Andrejevics Tyumenyev, az Amur megyei Komszomol titkára, a BAM Komszomol építkezés operatív bizottságának titkára. Elkísérte őket Cséffai János, a KISZ KB munkatársa.

A kedves vendégeket a délelőtti órákban fogadta Bódi György, a KISZ Csongrád megyei bizottsága első titkára. Röviden tájékoztatta a delegáció tagjait gazdasági építőmunkánk 3 évtized alatt elért eredményeiről, megyénk jellemző sajátosságai-

ról, termékeiről, az itt folyó tudományos és művészeti tevékenységről. Szólt azokról a védnökségekről, amelyek során az itt élő 35 ezer ifjúkommunista bebizonyította: alkalmas apáink örökségének átvételére, a megkezdett szocialista építőmunka folytatására. A szívélyes, baráti beszélgetésen részt vettek még: Horváth Lajos és Tóth Zsuzsanna megyei KISZ-titkárok, Pádár Lászlóné, a megyei úttörőelnökség elnöke, valamint Lénárt Béla, az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda kirendeltségének vezetője is.

Délután dr. Németh Lajos, a megyei pártbizottság titkára köszöntötte a BAM építőinek küldöttségét, akik részletes tájékoztatást adtak az évszázad építkezésének ed-

digi eredményeiről. Elmondták, hogy megfeszített, kemény munkával október 1-re teljesítették már az idejeire kitűzött feladatokat. Kitűnő kollektív munkájuk eredményeként 2000 kilométer hosszúságban sikerült kiirtani az erdőt; elkészült 1500 kilométer országút, 450 kilométer ideiglenes vasút. Azon a napon, amikor barátságvonatunk Magyarországra érkezett, táviratot kaptak az otthon maradt komszomolistáktól, amelyben azok köztölték, hogy elérték a Jakut Autonóm Köztársaság határát. Az emlékezetes napon megörökítették: a vasúti sínrezt arany szögökkel rögzítették. A szovjet fiatalok helytállását bizonyítja, hogy —45, —50 C-fokos hidegben még dolgoznak.

Ezt követően a küldöttség tagjai Makóra utaztak, ahol fogadta őket dr. Vezér Károly, a városi pártbizottság első titkára, majd ellátogattak a Lenin Termelőszövetkezetbe. Itt a tsz ifjúkommunistáival baráti találkozáson vettek részt.

A BAM építőinek 30 fős csoportja tegnap kirándulást tett megyénkben. Ellátogattak Hódmezővásárhelyre, Mártélyra, Szentésre, a délutáni órákban pedig Makóra. Itt ők is részt vettek a baráti találkozáson, ahol megismertették a fiatalokkal a több mint két év alatt elért eredményeiket.

Újítómozgalom a vasútnál

Idén is eredményesen dolgoznak a MÁV Szegedi Igazgatóságának újítói. Szeptember végéig egy híján hatszáz javaslatot nyújtottak be a vasutasok, többet, mint a tavalyi év hasonló időszakában. A bírálók 302-öt elfogadtak, 238-át bevezettek, további hetvenet pedig kísérletre javasoltak.

Az újítások gazdasági haszna 3 millió 100 ezer forint. A kezdeményező vasutasoknak újítási díj gyanúban több mint 150 ezer forintot fizettek ki. Nem csupán a javaslatok számának növekedése kedvező jelenség, hanem az újítások átvezetési idejének csökkenése is. Ez az ügyintézők gyorsaságát dicséri elsősorban. A munka- és az egészségvédelmi hiányosságok megszüntetését 63 javaslat segítette. Ezekben a napokban értéke-

lik a szegedi vasútigazgatóságon azokat a javaslatokat, amelyeket az újítók a novemberben 7-e tiszteletére rendezett versenyre küldtek be.

Kecskemét kapta a Hild-emlékérmét

A Magyar Urbanisztikai Társaság a dinamikus épülő, megújuló alföldi megyeközpontnak, Kecskemétnek ítélte oda az ideai Hild János-érmét. Ez alkalomból hétfőn ünnepi tanácsulést tartott Kecskemét város tanácsa. Sáros István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Hazafias Népfőnt Országos Tanácsának főtitkára, a Magyar Urbanisztikai Társaság elnöke át-nyújtotta a Hild-érmét Gódor Józsefnek, Kecskemét város tanácselnökének.

A tbc ellen

A napokban ünnepi megalkatásán 75. évfordulóját az Országos Korányi Tbc és Pulmonológiai Intézet. Ebből az alkalomból tegnap a Magyar Sajtó Házában az intézet vezetői beszámoltak a 75 esztendő történetéről, a fejlődésről.

Ezután a városi tanács által alapított kitüntetések átadására került sor. A városi tanács elnöke a „Kecskemét városfejlesztéséért” érmet az Észak-Bács-Kiskun megyei Vízmű Vállalat igazgatójának, Benkó Zoltánnak adta át. A Kodály Zoltán szülővárosának tanácsa által adományozott Kodály-érmét Vásárhelyi Zoltán Kossuth-díjas, kiváló művész, a kecskeméti városi dalárda egykori híres karnagyának nyújtotta át Gódor József tanácselnök.

Ne csak műszakilag

A termékszerkezet-váltás nem kampany, nem is lehet az. Ha a korábbi években, vagy eddig bármikor is nem folyt volna gyártmányfejlesztés, nem lett volna folyamatos a termékek korszerűsítése (ami elvileg is abszurdum), akkor hazánk nem állhatna azon a szinten, ahová eljutott: az iparilag fejletlen országok csoportjából a közepes fejlettségűek felső szintjéig. A hazai iparban folyt gyártmányfejlesztés és ennek következtében a termékválaszték cserélődése, még azokban a gyárakban is, amelyek különben, a mai mérce szerint is, hagyományos termékcsoporttal rendelkeznek.

Végeire is tehát az előállított termékek, alighanem szinte kivétel nélkül, műszakilag elfogadhatók, kielégítőek valamennyi ágazatban és vállalatnál. Legyen szó akár gépekről, járművekről, tartályokról, kazánokról, műszerekről, vegyi vagy fogyasztási cikkekről. Vagyis, bizonyos használati értékkel bírnak, szükséges funkciókat és igényeket elégítenek ki, nagyjából tisztes minőségben. A hazai ipar által előállított termékek túlnyomó részét csak ezen az alapon, tehát a műszaki jellemzőikért, tulajdonképp nehéz is lenne kritizálni. Még ha — egy-két kivételtől eltekintve — általában nem is az élenjáró nemzetközi műszaki színvonalat testesítik meg. Hiszen erre már eleve mérsékelt, reális és objektív indok éppen az, hogy a hazai ipar nagyobb része, adottságainál fogva, úgynevezett „követő” ipar, tehát csak egy-két ágazatban, termékcsoportban tűzheti ki azt a célt reálisan, hogy a nemzetközi élvonalhoz tartozzon. (A vegyiparban, a műszeripar egy részében, a hűradástechnikában, az élelmiszeriparban, az autóbusszgyártásban. A szelektív iparfejlesztésnek éppen ez a megfontolás az alapja: oda összpontosítani az erőket, ahol az élenjáró nemzetközi műszaki színvonalal képesek állni a versenyen.)

Mindezek után akkor mi az, amiben a vállalati termékszerkezet-váltás programja új feladatot fogalmazott? Ha ugyanis korszerűsítés eddig is folyt, illetve a gyártmány- és műszaki fejlesztés ezek után sem torpant volna meg. Nos, alighanem a termékszerkezet-váltás feladatában az az új vonás — mintegy szigorított norma a vállalatok számára —, hogy ebben, végsősorban, nem a műszaki követelmények a hangsúlyosak: nem pusztán műszaki szem-

pontok szerint megtervezett és kivitelezett fejlesztés a fontos, hanem hogy az eddiginél jelentősen nagyobb gazdasági eredmény szülessen. Tehát a gyártmányfejlesztés ebben a programban nem cél, hanem eszköz. Ezért a termékösszetétel változtatása csak részben, és nem fő részt a konstruktőrök, technológusok dolga, hanem a közgazdászoké.

Még mindig elég gyakran és elég sok vállalatnál hangoztatják, hogy termékeik műszakilag kielégítőek. Csak hogy napjainkban, s a következő években, évtizedekben most már mindvégig — a gyártmányoknak gazdaságilag szükséges kielégítőnek lenniük. Műszakilag kiváló lehet egy termék, gyártói mégis könnyen tönkremehetnek. Hiszen a gyártmány például annyira kiváló is lehet, hogy széles körű felhasználásához még nem álltak elő a feltételek, s ezért nem akad vevője, nem lesz rá igény. Vagy annyira drága az előállítás, hogy a túl magas ár riasztja el a fogyasztókat, és így tovább.

Vagyis, nem feltétlenül a műszakilag legkiválóbbat kell gyártani, hanem azt, ami a legnagyobb eredményt hozza. Ez persze általában korszerű termék, de korántsem okvetlenül a legkorszerűbb. Az a termék hozhatja a legtöbbet vállalatnak, népgazdaságnak egyaránt, amelynek gyártása maradéktalanul összhangban áll a vállalat számára rendelkezésre álló anyagi-műszaki bázissal, a gyártók hozzáértésével, s jelentős iránta a kereslet itthon és külföldön is.

Tehát a termékszerkezet-váltással az a cél, hogy ne általában és műszakilag korszerű, hanem gazdaságosan gyártható, értékesíthető termékek szerepeljenek minden vállalat termelési programjában. Hogy ehhez egy-egy gyártmány esetében a szükséges feltételek összhangja létezik-e, megteremthető-e, és hogyan; azt a gazdasági szakembereknek kell vizsgálni, megállapítani — sok komponensből álló információk alapján, amelyek között csupán egy a technikai információk köre.

A gazdasági és műszaki szempontok együttes érvényesítése hozhatja csak meg a szükséges hatásközzel a vállalati gazdálkodásban, és ennek általánossá válásával a népgazdaságban.

Gerencsér Ferenc

Egy üzem — egy iskola

Például a gázszerelők

Jóval korábban kezdődött alapuló, szigorúan önkéntes munkavállalásért és teljesítésért köszönet és morális elismerés jár, mert az eredmény közhasznú.

A Röküsi Általános Iskolában az ideai októberig minden évben ismétlődött, már folyamatnak volt egy jól ki-folyamatnak volt egy jól ki-vezhető tetőpontja. Mára vetett a gond: jön a fűtésemcsak az iskolák és üzemek közötti szerződésrendszer adott. Bár jóval kevesebbet beszélünk a témáról, a tanács annyira középpontban, mint korábban, a kölcsönösen előnyös kapcsolatok szintje naponta nyilvánulnak konkrét tettekben. Különösebb hírvéres nélkül folyik a hétköznapi természetessé vált társadalmi munka az iskolákban, óvodákban, bölcsődékben — általában a napi munka utáni órákban. A szocialista brigádok tagjai vállalásai összeállításakor természetesen módon veszik számba az „iskolánkban” éppen időszerű tennivalókat, s ezek közül kevés marad elvégezetlenül az év végére.

Azon lehet elmélkedni: értelmes-e „egyik zsebből a másikba rakni a pénzt”, az az például: munkaidő alatt a gyárból vitt anyagokból építeni, szerkeszteni; szerelni ezt-azt, amit — éppen az iskolában kell. Még azon is, jót idejét”, szakértelmet, energiát ajándékozni a köznek. Hogy az iskola közössége miként értékeli a brigád munkáját, nyilvánvalóan a minapi ünnepeikön. Vendégül látták az iskolán és segítő szándékon az átalakítás megterve-

zött; a DÉGÁZ Pollack Mihály ezüstkoszorús brigádjának képviselőit; a bontásban élen járó 1-es számú KISZ-alapszervezet fiataljait; a szállítókat, a Transzit nevű közszervezet szocialista brigádját; és a „kulcsemberket”, a szerelést elvégző Kilián György kétszeres aranykoszorús brigád tagjait. Nem feledkeztek meg a DEMÁSZ brigádjáról sem, ők a gázszereléssel egyidőben az elektromos hálózatot tették biztonságossá az iskolában. A gyerekek virágot, az igazgató, Toldi Ferenc köszönőszavakat adhattak cserébe az önzetlen munkáért. A brigádtagok arcán látszott: az elismerés jeleként értékelik, hogy a kis ünnepeken ott volt a város párt- és állami szervezeteinek több képviselője.

A kérdésre, hogy miért csinálták, senki sem tagadta: „benne van a vállalatban”, a szocialista brigádtagság feltétele a társadalmi munka-végzés is. De két ünnepelt érdekesen összecsengő szavaiból az is kiderült, mennyi már a felelős gondolkodásból származó belső motívuma az effajta munkavállalásnak. Csendes Ferenc, a szerelőbrigád hegesztője és Gazdag János, a DEMÁSZ mérnöke más-más mondatokkal, de egyértelműen fejezte ki: vállalták, mert kézzel fogható eredményt lájták a társadalmi munkának, és főként mert tudják: egyelőre feltétlenül szükség van rá.

Sulyok Erzsébet